

22.

WISOR.

IV b1
Rapsel

U. V.

✻ VISOR ✻

Helsingfors,
Victor Pettersson & C:os Tryckeri-Aktiebolag,
1897.

1. Marsch för »U. V.»

*Fri såsom Bottnens brusande bölja
växte vår unga, vår trotsiga håg,
älskar som hon med kärlek omskölja
stränder och öar, där dagen han såg;
vill dock ej ständigt vid stranden förbida,
ut vill han, ut för att kämpa och strida,
ut på de blånande fjärdarna vida,
världen omkring uppå vikingatåg.*

*Emot mörker, emot fördom går okustlig den bott-
niska fylkingen fram
för att skapa en framtid åt sig själf, åt sin hem-
bygd, sitt språk och sin stam.*

*Hvar kämpens bana gått,
hur han sin strid bestått,
hem han längtar dock sist till sin älskade kust
att som vågen
lugn i hågen
somna bort ifrån lefnadens stormiga dust.*

Gånge Rolf.

2. Vikingasäten.

Vikingasäten, uråldriga lundar,
klippor, den eviga frihetens värn!
Fädernesland! Försoningen stundar,
Vaulunda söner de smida sitt järn.
Härbudet höres. Lejonet ryter;
gullgul dess man på böljorna flyter;
öfver de trenne strömmarna bryter
lejonriddarnes frälsande här.
Och Valkyrian höjer fanan
på de fält, där hon fordom var skyddande gäst;
hennes öga lyser banan,
där hon tumlar bland svear sin blodiga häst.
I spetsen ljungar Tor
med hammarn ljus och stor,
och i skyarne åker den dundrande gud.
När han svingar jättetvingarn
tändes stjärnan af norden vid tordönets ljud.

P. D. A. Atterbom.

3. Vasa marsch.

I högan nord vår vagga stod
vid stormigt haf och skummig flod.
Vi växte upp ur frostig bädd,
som vintergran, i drifvor klädd.
Han står så grön
i hvita snön,
han reser stark
sin kronas park
ur armod och ur ödemark.

Som tusen vågor sammangå
kring Finlands bygd i gördel blå,
så mötas hjärtan, mötas namn,
o fosterland, uti din famn.

Att bära gladt
din fanas skatt,
att kämpa med
i främsta led
var fäders bragd och Vasa sed.

Och Vasa gossar äro vi;
vårt namn skall ej förgäta bli.
Vårt namn är stort och ärorikt;
till ädel bragd har det oss vigt.
Det vigt vårt bröst
åt ärans röst,
det har oss dömt,
om vi det glömt;
det har mätt högt det mål vi drömt.

Vårt land, vårt finska fosterland,
din fasta botten är vår strand.
Så låt oss bli din starka vall,
som hafvets våg ej bryta skall.
Slå högt, vår barm!
Väx stark, vår arm!
Väx stor i skygd
af söners dygd,
vår höga nord, vår finska bygd!

Z. Topelius.

4. Björneborgarnes marsch.

Söner af ett folk, som blödt
på Narvas hed, på Polens sand, på Leipzigs slätter,
Lützens kullar!

Än har Finlands kraft ej dött,
än kan med oväns blod ett fält här färgas rödt.
Bort, bort hvila, rast och fred!
En storm är lös, det ljungar eld och fältkanonens
åska rullar;

framåt, framåt led vid led!
På tappre män se tappre fäders andar ned.

Ädlaste mål

oss lyser på vår bana;

skarpt är vårt stål,

och blöda är vår vana.

Alla, alla käkt framåt!

Här är vår sekelgamla frihets sköna stråt.

Lys högt, du segersälla fana,
sliten af strider se'n en grånad forntids dar,
fram, fram vårt ädla, härjade standar!
Än fins en flik med Finlands gamla färger kvar!

Aldrig skall vår fosterjord
af våldets makt ur oförblödda bataljoners armar
ryckas;

aldrig ljuda skall det ord,
att Finlands folk förrådt sin fria bygd i nord.
Fallan kan den tappre blott,
ej rygga för en faras hot, ej svika, böjas och för-
tryckas.

Falla, sköna krigarlott,
blif vår, se'n för en seger än vi kämpa fått!

Vapen i hand

och käkt vår ovän nära!

Dö för vårt land

är lefva för vår ära.

Rastlöst fram från strid till strid,

ty nu är stunden vår och nu är skördens tid!

Glesnade leder vittne bära
härligt om mod och bragder, om vårt lands försvar.
Fram, fram vårt ädla, trotsiga standar!
Omkring dig än din trogna finska vakt du har.

Johan Ludvig Runeberg.

5. Finska rytteriets marsch under trettio- åriga kriget.

Den snöiga nord är vårt fädernesland;
där sprakar vår härd på den stormiga strand,
där växte vid svärdet vår seniga arm,
där glödde för tro och för ära vår barm.

Vi vattnade i Nevans bad vår frustande häst;
han sam öfver Weichseln så glad som till fest,
han bar öfver Rhen vårt hämnande stål,
han drack utur Donau kejsarens skål.

Och rida vi fram öfver aska och grus,
så springa ur hofvarne gnistor af ljus,
så haglar vårt hugg som ett hammarslag,
så ljusnar för världen en framtidsgag.

Och rida vi långt från vårt nordliga spår
till glödande drufvor och blödande sår,
så smattra trumpeterna segerbud:
hugg in, tappra led! Fram! Med oss är Gud.
Z. Topelius.

6. Nylänningarnas marsch.

Det stormande hafvets mäktiga sång
hvert hjärta ibland oss känner.
Vid vår vagga den ljöd i vår barndom en gång,
och den fostrar oss upp till männer.
När molnen sig skocka, när luften käns kvaf,
när det mörknar ibland på färden,
som en fläkt från det friska, det fria haf
käkt storma vi ut i världen.

Framåt bjuder vågornas väldiga lek,
framåt gladt vindarna tåga;
framåt då, I bröder, mot våld och svek,
framåt mot det usla och låga!

Som vågen blott sträfvar med jublande mod
att få dö vid de älskade landen,
o, så låtom oss offra vårt lif, vårt blod,
alt, alt för fädernestranden.

Hvad af fädren vi ärft, vår härliga bygd,
vårt ärliga hjärta, vår heder,
vårt friska sinne, vår mandom, vår dygd,
vår lag, vår rätt, våra seder;
må vi lämna det alt vid vår ändalykt
åt våra växande söner,
välsignadt, förökadt, förkofradt och trygt —
Allsväldige, hör våra böner!

Men kommer en tid, en sorgens tid,
då bland blomstren på våra grafvar
ett släkte vandrar i liknöjd frid,
ett släkte af vekluga slafvar,
då, härliga jord, du vår kärleks hamn,
du pärla i blånande bölja,
sjunk djupt och för evigt i vågornas famn
att din blygd och din vanära dölja!

Theodor Lindh.

7. Svensk folksång.

Du gamla, du friska, du fjällhøga nord,
du tysta, du glädjerika sköna!
Jag hälsar dig, vänaste land uppå jord,
din sol, din himmel, dina ängder gröna.

Du tronar på minnen från fornstora da'r,
då äradt ditt namn flög öfver jorden.
Jag vet, att du är och du blir, hvad du var.
Ack, jag vill lefva, jag vill dö i norden!

Richard Dybeck.

8. O, låtom oss svärja.

O, låtom oss svärja ett fostbrödralag
i ungdomens svekløsa stunder
och fröjdas med gamman åt majsolens dag
i Odins uråldriga lunder!
Se, nornorna vandra rundtom våra spår
med runor i sköldarna skurna,
Verdandi med rosor i fladdrande hår
står lutad mot framtidens urna.

C. v. Zeipel.

9. Hell dig, du høga nord.

Hell dig, du høga nord!
Hell dig, vår fosterjord!
Kraft och mod,
lif och blod
vi offra för din ära.

Hell dig, du fria strand!
Hell dig, du hjältars land!
Enighet,
trofasthet
är dina söners lära.

Hell er, i gamla bärg,
jättar med järn till mærg!
Fjäll och haf
aldrig slaf
i Manhem skola bära.
Lefve, lefve, lefve vårt fosterland!

F. B. Cöster.

10. Studentsång.

Dåne liksom åskan, bröder,
högt vår fosterländska sång!
Pulsen brinner, hjärtat glöder,
marsch framåt ännu en gång!

Sången ädla känslor föder,
 hjärtats nyckel heter sång.
 Må vi då i toner svära
 trohetseden hand i hand.
 Lif och blod för Finlands ära!
 Hell, vårt dyra fosterland!
 Lif och blod för Finlands ära
 svära
 trogne bröder hand i hand.

Johan Jolin.

11. Hymn till Finland.

Och ila vi bort från Finlands strand,
 det älskade land, det dyra land,
 så hälsa vi högt dess blomstrande skär,
 så lämna vi minnen och hjärtan där.

Och lefve du fritt och sällt och gladt,
 du älskade land, vårt hjärtas skatt!
 Högt stige vår bön mot himmelens rand
 för dig, för dig, o vårt fosterland!

Z. Topelius.

12. Sångarfanan.

Sångarfanan åter höjes
 högt mot himlens blåa salar.
 Glädje i hvar öga röjes,
 sångens ton till hjärtat talar.
 Framåt, bröder, på vår muntra stråt!
 Sång och glädje följas åt.
 Ut bland skogar, sjöar, bärg och dalar
 ljude högt vår sång, hurra!
 Framåt, på grönklädd kust
 vi med lust pröfva må drufvans must!
 Styr då med glädtig håg,
 ditåt vårt tåg, vårt muntra tåg!

13. Studentsång.

Bröder, o slutom förbund
 uppå banan,
 under fanan!
 Helig är ungdomens stund
 med sin rena kärlekslåga uppå trohets fasta grund.
 Våra dagar målar
 hoppet med dess strålar
 ljusa och milda
 likt dem, som bilda
 i Norden sommarens dag.
 Bröder, i ungdomens vår
 njut dess fröjder
 på dess höjder!
 Men vet, att lifvet har allvar också,
 dess sanna mening, rätta värde, lär dig rätt förstå!
 Därför, när striden kallar,
 vredgad dess bölja svallar,
 möt den då med trygghet och mod!
 Segern, som har kostat ditt blod,
 belönas skall med hjältenamn och härlig minnesstod.

14. Mandom, mod.

Mandom, mod och morske män
 fins i gamla Sverge än,
 kraft i arm och kraft i barm,
 ungdomsvarm i bardalarm.
 Ögon blå
 då och då
 le i blomsterdalar där.
 Nord, du jordens jättelem,
 nord, du milda hjärtans hem!

Toner än från forna dar
 ljuda där i skog och dal,
 vilda som en storm på haf,
 milda som en tår på graf.

Lyssnen då,
vänner, på
hemländsk, hundraårig sång!
Lyssnen, älsken, lären den,
sjungen, sjung den själfve se'n!

Richard Dybeck.

15. Dalkarla-sång.

Jag vet ett land långt upp i högan nord,
ej varmt och rikt som söderns länder,
men hjärtan klappa där för fosterjord,
och mandom bor,
ja mandom bor på Siljans gröna stränder.
Och skogar susa där i dyster prakt,
och älfvar brusa där från trakt till trakt.
Ett härligt land, ett härligt land, I gode dalamän!
Och hvem det landet engång sett, han längtar dit igen!

Gustaf Nyblæus.

16. Härliga land.

Härliga land!
Frihetens stamort på jorden!
Hell dig, du drottning i Norden!
Fädernesland!

Hjärtat i brand
flammar för fädernedygder.
Hell er fridsälla bygder!
Fädernesland!

Fast är ditt band,
knutet bland urgamla fjällar.
Hell dina dalar och hällar!
Fädernesland!

Skön är din strand.
Hell dina nät, dina plogar!
Hell dina fält, dina skogar!
Fädernesland!

J. V. Berger.

17. Saga på kämpens hög.

Susar med hvita
våldiga vingar
vinterns örn
öfver kämpens hög.
Klar går en klang af
klingsor därinne,
hugstor en höfding
i högen bor.

Kyrialas våg vet
vikingens bragder,
vidt går hans ära
kring Eystrasalt.
Haglat ha hugg kring
härjarens brynja,
drakarna drucko
drottens blod.

Nu är han gäst i
gudarnes gårdar;
skådar på Skandiens
skönhet ned.
Freja har kysst alt
blod från hans kinder,
Saga har söft hans
sorger till ro.

Susar med väna,
vårliga vingar
sångens svan
öfver kämpens hög.
Stojande pilt hans
storhet stammar,
tyst faller tårnans
tår på hans graf.

Z. Topelius.

18. Længe var Nordens.

Længe var Nordens
herlige stamme
spaltet i trende
sygnende skud;
kraften, som skulde
verden beherske,
tyggede sul fra
fremmedes bord.

Atter det skille
bøjer sig sammen;
engang i tiden
vorder det ét;
då skal det frie,
mægtige Norden
føre til sejer
folkenes sag.

C. Ploug.

19. Ja, vi elsker.

Ja, vi elsker dette landet,
som det stiger frem
furet, vejrbitd over vandet
med de tusind hjem,
elsker, elsker det og tænker
på vor far og mor
og den saganat, som sænker
drømme på vor jord.

Norske mand i hus og hytte
tak din store Gud!
Landet ville han beskytte,
skönt det mørkt så ud.
Alt hvad fædrene har kæmpet,
mødrene har grædt,
har den Herre stille læmpet,
så vi vandt vor ret.

Ja, vi elsker dette landet,
som det stiger frem
furet, vejrbitd over vandet
med de tusind hjem.
Og som fædres kamp har hævet
det af nød til sejr,
også vi, når det blir krævet,
for dets fred slår lejr.

B. Björnson.

20. Fra Isse fjorden.

Fra Isse fjorden det bruser
i kongegravenes bye.
Om gamle tid det suser,
det hvisker om tider nye.
Blandt konger Saxo hviler,
bisp Willeem hos kong Svend,
fra graven Margrete smiler
med fred til nordens mænd.

21. Viken, tidens flyktiga minnen.

Viken, tidens flyktiga minnen!
Stundens fröjder, bleknen, försvinnen!
Natten nedsteg på våra sinnen,
och för skuggorna är vår sång.
Hågkomst af de framfarna dagar,
som oss eldar och oss anklagar,
gråa gäst, som ej tid försvagar,
följe ditt allvar vår dunkla gång.

22. Bjöd så i Tule.

Bjöd så i Tule en konungased
son vid sin faders graf att svärja:
Allfader, hör min konungaed!
Land vill jag taga, oväns land härja,
 eget land större jag göra vill,
eller sätte jag lifvet till.

Kom så en konung i sena led
löfte vid död kungs graf att svärja:
Allfader, hör min konungaed!
Land vill jag skydda, land vill jag värja,
sanning och rätt jag främja vill,
eller sätte jag lifvet till.

G. Wennerberg.

23. Kung Karl den unge hjälte.

Kung Karl den unge hjälte,
han stod i rök och dam.
Han drog sitt svärd från bälte
och bröt i striden fram.
»Hur svenska stålet biter,
kom, låt oss pröfva på!
Ur vägen, moskoviter!
Friskt mod, I gossar blå!»

Och en mot tio stälde
af retad Wasason.
Där flydde, hvad ej faldes,
det var hans lärospån.
Tre konungar tillhopa
ej skrefvo pilten bud.
Lugn stod han mot Europa,
en skägglös dundergud.

Där slog så stort ett hjärta
uti hans svenska barm.
I glädje som i smärta
blott för det rätta varm,
i med- och motgång lika,
sin lyckas öfverman,
han kunde icke vika,
blott falla kunde han.

Se, nattens stjärnor blossa
på grafven länge se'n,
och hundraårig mossa
betäcker hjältens ben.
Det härliga på jorden,
förgänglig är dess lott.
Hans minne uti Norden
är snart en saga blott.

24. Der er et yndigt land.

Der er et yndigt land,
det står med brede bøge
nær salten østerstrand,
det bugter sig i bakke, dal,
det hedder gamle Danmark,
og det er Frejas sal.

Der sad i fordums tid
de harniskklædte kæmper,
udhvilede fra strid,

så drog de frem till fjenders mén.
Nu hviler deres bene
bag højens bavgasten.

Det land endnu er skønt;
ti blå sig søen bælder,
og løvet står så grønt;
og ædle kvinder, skønne mø'r
og mænd og raske svende
bebor de Danskes ø'r.

Vort sprog er stærkt og blødt,
vor tro er ren og lutret,
og modet er ej dødt.
Vort gamle Danmark skal bestå,
så længe bøgen spejler
sin top i bølgens blå.

Oehlenschläger.

25. Värmland.

Uck Värmland, du sköna, du härliga land!
Du krona bland Svearikes länder!
a, om jag komme midt i det förlofvade land,
ill Värmland jag ändå återvänder.
a, där vill jag lefva, ja där vill jag dö;
m en gång ifrån Värmland jag tager mig en mö,
å vet jag, att aldrig jag mig ångrar.

a, när du engång skall bort och gifta dig, min vän
å skall du till Värmland fara;
är finnas nog Guds gåfvor med flickor igen,
ch alla å' de präktiga och rara.
fen friar du där, så var munter och glad,
v muntra gossar vilja Värmlandsfflickorna ha;
e sorgsna — dem ge de på båten.

Anders Fryxell.

26. Island.

Hvilar i hvita
skummande vågor
stolt som i sagan
sagornas ö.
Länge du höll med
ödet en holmgång,
fick dock ej falla,
segra du fick.

Språket med starka,
manliga stämman
fylligt och klart
det klingar där nu.
Främmande slagget
slängde det från sig,
nordisk och ren än
ljude dess röst!

Dväljs än i dalar
dåd stort ett släkte,
sagan det skänkte
storslagen hug.
Kraft, som ej krossas,
kraft, som ej tämjes,
drack det därur
i väldiga drag.

Hvilar i hvita
skummande vågor
stolt som i sagan
sagornas ö. —
Herre i höjden,
räck henne handen,
håll henne upp på
yrande våg!

A. U. Bååth.

27. O Hellas barn.

O, barn af Hellas, byt ej bort
din sköna fosterjord!
Barbarens bröd är hårdt och tort
och klanglöst är hans ord.
Hans sol är blek, hans himmel grå,
hans hjärta kan ej dig förstå.
O, barn af Hellas, byt ej bort
din sköna fosterjord!

O, Hellas barn, ditt land är godt,
ditt land är stort och skönt,
dess jord är grön, dess haf är blått,
dess strand af ära krönt,
dess vind är varm, dess sol är klar,
dess himmel tusen stjärnor har.
O, Hellas barn, ditt land är godt,
ditt land är stort och skönt.

Och därför, barn af Hellas, mins
ditt ädla fosterland!
Ej ro, ej lif, ej lycka fins
i fjärran från dess strand.
Hvarhålst din väg i världen går,
din rot är, där din vagga står,
Och därför, barn af Hellas, mins
ditt ädla fosterland!

Z. Topelius.

28. Vikingabalk.

Nu han sväfvade kring på det ödsliga haf,
han for vida som jagande falk,
men för kämpar om bord skref han lagar och rätt.
Vill du höra hans vikingabalk?

»Ej må tåltas å skepp, ej må sofvas i hus:
inom salsdörr blott fiender stå;
viking sofve på sköld och med svärdet i hand,
och till tält har han himlen den blå.

Kort är hammarens skaft hos den segrande Tor,
blott en aln långt är svärdet hos Frej.
Det är nog; har du mod, gå din fiende när;
och för kort är din klinga då ej.

När det stormar med makt, hissa seglen i topp,
det är lustigt på stormande haf.
Låt det gå, låt det gå! Den, som stryker, är feg;
förr'n du stryker, gå hållre i kvaf!

Mö är fridlyst å land, får ej komma om bord:
var det Freja, hon sveke dig dock;
ty den gropen på kind är den falskaste grop,
och ett nät är den flygande lock.

Seglar krämare fram, må du skydda hans skepp,
men den svage ej vägre dig tull.
Du är kung på din våg, han är slaf af sin vinst,
och ditt stål är så godt som hans gull.

Gods må skiftas å däck genom tärning och lott:
hur den faller, beklaga ej dig!
Men sjökonungen själf kastar tärningen ej,
han behåller blott äran för sig.

Nu syns vikingaskepp, då är äntring och strid,
det går hett under sköldarna till.
Om du viker ett steg, har du afsked från oss,
det är lagen, gör sen som du vill!

När du segrat, var nöjd! Den, som beder om friid
har ej svärd, är din fiende ej.
Bön är Valhallabarn, hör den bleknades röst!
Den är niding, som ger henne nej.

Sår är vikingavinst, och det pryder sin man,
när på bröst eller panna det står;
låt det blöda, förbind det sen dygnet är om,
men ej förr, vill du hälsas för vår! —

Så han ristade lag, och hans namn med hvar dag
växte vida på främmande kust,
och sin like han fann ej på blånande sjö,
och hans kämpar de stridde med lust.

Där är flagga på mast, och den visar åt norr,
och i norr är den älskade jord.
Jag vill följa de himmelska vindarnas gång,
jag vill styra tillbaka mot nord.

Es. Tegnér.

29. Framåt, framåt på ljusets bana.

Framåt, framåt på ljusets bana
du unga, friska kämpahär!
Ån svajar högt vår svenska fana,
och Sverges skyddsgud henne bär.
För sant och godt och skönt vi stride,
mot mörkret dra' vi våra svärd,
och i vår bardalek vi spride
ett norrsken ut i nattlig värld.

G. Wennerberg.

30. Kong Christian stod ved høien mast.

Kong Christian stod ved høien mast
i røg og damp.
Hans væрге hamrede så fast,
at Gøtens hjelm og hjerne brast.
Då sank hver fjentligt speil og mast
i røg og damp.
Fly, skreg de, fly, hvad flygte kan!
Hvo står for Danmarks Christian i kamp!

Ja Nordens ånd kan ej forgåe,
Det ved vi vist.
Så fast som Dovres klipper gråe
den skal i tidens bølge ståe.
Og aldrig kan dens kraft forgåe,
det ved vi vist.
Ti den med livet er i pagt,
og den kan spotte dødens magt og list.

31. Rings Drapa.

Sitter i högen
högtättad höfding,
slagsvärd vid sidan,
skölden på arm.
Gångaren gode
gnäggar därinne,
skrapar med guldhof
grundmurad graf.

Nu rider rike
Ring öfver Bifrost,
sviktat för bördan
bågiga bron.

Upp springa Valhalls
hvalfdörrar vida;
Asarnes händer
hänga i hans.

»Välkommen vise
Valhalla-arfving!
Länge lär norden
lofva ditt namn.
Brage dig hälsar
höfviskt med horndryck,
nornornas fridsbud
nerifrån nord!»

Es. Tegnér.

32. Kungavalet.

Till tings! Till tings! Budkafveln går
kring bärg och dal.
Kung Ring är död: nu förestår
ett kungaval.

Då tager bonden svärd från vägg,
det stål är blått.
Med fingret pröfvar han dess egg,
den biter godt.

De piltar se med glädje på
det stålblå sken;
de lyfta svärdet två och två,
för tungt för en.

Men dottren skurar hjälmen ren, —
blank skall han bli —
och rodnar, när hon skådar se'n
sin bild däri.

Sist tar han sköldens runda värn,
en sol i blod.
Hell dig, du frie man af järn,
du bonde god!

All landets ära växer ur
ditt fria bröst.
I striden är du landets mur,
i frid dess röst.

Så samlas de med sköldegn
och vapenbrak
på öppet ting, ty himlens sky
är deras tak.

Es. Tegnér.

33. Soldatens sång.

I stugan väfver vännen jag håller så kär,
för sakna'n så häftigt väfven lider.
Min fader mig gaf vid vårt afsked sitt gevär,
det är ifrån konung Göstas tider.
Det klappar mig på axeln liksom en trofast vän,
och när jag blir gammal, min son får det igen,
det får han, om jag lefver så länge.

Nu skördas på åkern, och bärgad är hvar äng.
Gud gifve, att rik vore säden!
Och kommer jag ej åter, så får jag blodig sång;
godt sofver man, när man dör med heder.
Ty dålig den bonde, som ej från plögen går,
när det med tro och frihet i landet illa står.
Gud skydde vår hertig och Sverige!

J. J. Wecksell.

34. Ångbåtssång.

Sätt maskinen i gång,
herr kapten, sätt maskinen i gång!
Hälsning vi sända från tonernas värld
vänner på stranden,
som vinka med handen:
farväl, farväl på den gungande färd!
Se, hur böljan i fören nu brusar!
Hör hur vinden i seglen nu susar!
Jag flyger bort från min älskling där,
men dess bild jag i mitt hjärta bär.
Kanske faller hon en känslans tår;
ack, dess mening jag väl förstår.
Troget, som böljan kysser stranden,
så vill jag älska — ja, så vill jag älska!
Så jag ju älska får!

Otto Lindblad.

35. Lugn hvilat sjön.

Lugn hvilat sjön; kring bärg och dalar
nu breder natten mildt sin arm.
Nu fågelns röst ej mera talar,
han slumrat in vid skogens barm.

Lugn hvilat sjön; ren aftonvinden
till ro sig lägger ned vid ön.
Nu blomman blygt sitt hufvud sänker,
hon beder from sin aftonbön.

Lugn hvilar sjön; så fridsamt vinka
de ljusa stjärnor från det blå.

Var tyst, var still, o mänskohjärta,
snart äfven du skall friden få.

36. De skönaste ögonen.

Du har diamanter och pärlor,
har alt, hvad en dödlig begär,
du har ock de skönaste ögon,
säg hulda, hvad önskar du mer?

Med dina sköna ögon
du mig i förtviflan nu ser;
Med dem har du krossat mitt hjärta,
säg hulda, hvad önskar du mer?

Efter *Heinrich Heine*.

37. Neckens polska.

Djupt i hafvet på demantehällen
näcken hvilar i grönan sal.
Nattens tärnor spänna mörka pellen
öfver skog, öfver bärg och dal.
Kvällen härlig står i svartan högtidsskrud,
när och fjärran ej en susning, intet ljud
stör det lugn öfver näjden rår,
när hafvets kung ur gyllne borgen går.

Ägirs döttrar honom sakteliga
gunga fram på den klara sjö.
Harpans ljud de gå så sorgeliga,
söka fjärran en våg att dö.
Fast hans öga står åt dunkla himmelen,
ingen stjärna bådard nattens drottning än.
Freja smycker sitt gyllne hår,
och näcken så sin sorg på harpan slår:

»O, hvar dväljs du, klaraste bland stjärnor,
i den blånande skymningsstund?

Du, som, fordom en af jordens tärnor,
var min brud uti hafvets grund,
och, när hjärtat brann vid mina ömma slag,
smög så skön och blyg de tjusande behag
möt min barm i den svala flod,
och gyllne harpan stum på vågen stod.»

Nattens tärnor, klara stjärnor alla,
gå till dans i den stilla kväll,
när de skära silfvertoner skalla
öfver stranden från håll till håll.
Men när blodig dagens drott i östern står,
bleknande och rädd den blida stjärnan går;
sorgligt afsked hon blickar ner,
och gyllne harpan klingar icke mer.

A. A. Afzelius.

38. Och ungmön hon gick.

Och ungmön hon gick sig i fagraste lund
bland rosor och dägeliga blommor,
där mötte hon svennen i morgonens stund,
Den lilla gröna linden hon sörjer!

Nu reser jag bort, allra kärestan min,
från rosor och dägeliga blommor,
men aldrig i världen går du ur mitt sinn.
Den lilla gröna linden hon sörjer!

Och ungersven föll uti hedningaland
bland rosor och dägeliga blommor,
men ungmön i klostret hon täljer sitt band,
Den lilla gröna linden hon sörjer!

Krist gifve dem båda en lättare ro
bland rosor och dägeliga blommor,
när de ibland helgon i himlen få bo,
men's lilla gröna linden hon sörjer!

Fr. Hedberg.

39. En glad visa.

Hör, Anna lill', om det gör dig harm,
att Pelle ej är dig trogen,
så tag en snöboll och kyss den varm,
kanske att karten blir mogen.
Och när du kysst den en timme eller par,
har du i handen precis så mycket kvar,
som du rår med
af gossars ed
och af sju fåglar i skogen.

Och, kära Pelle, om Anna är
så sipp som blomstret af häggen,
så håll en spegel mot solen där
och fånga skenet på väggen.
Och när du håller den strimman i din hand,
så har du kanske ett litet, litet grand
att bygga bo
på flickors tro.
Nej, gossar, ta'n er om skäggen!

Och tag den ena och slå en ann,
och knäpp en visa på lutan!
Och om en flicka ej får sig man,
så kan hon gärna bli utan.
Och om en gosse ej får sin lilla tös,
så kan han gärna gå gladelig och lös,
ty kärlek är
ett stort besvär,
och det är knapt med valutan.

Z. Topelius.

40. Glädjens blomster.

Glädjens blomster i jordens mull, ack, visst aldrig gro!
Kärlek själf ju försätlig är för ditt hjärtas ro.
Men där ofvan för hopp och tro blomstra de evigt
friska.
Hör du ej, hur andar ljuft om dem till hjärtat hviska?

41. Och jungfruen och ungersven.

Och jungfruen och ungersven
de träffades på bron.
Har jungfrun tänkt att gifta sej
alt uti detta år
ibland rosor?

Visst har jag tänkt att gifta mej,
men aldrig med dej.
Jag har en vän på böljan blå,
som väntar uppå mej
ibland rosor.

Har du en vän på böljorna,
lit' aldrig på den!
Ty när han kommer till främmande land,
så tar han sig en ann'
ibland rosor.

Där ute må han hafva
så många, som han vill.
Men när han kommer hem igen,
så hörer han mig till
ibland rosor.

Och jungfrun skådar flaggorna,
de gula och de blå,
då får hon se sin käraste
alt uppå däcket stå
ibland rosor.

42. Se god afton och god kväll.

Se god afton och god kväll,
min utvaldaste vän!
Huru lefver väl världen med dig?

Har du hälsan och mår bra,
som jag tror att du skall ha,
har du nöjen, visst fagnar det mig.

Har du pengar, har du gull,
har du dina kistor full,
har du det, så visst roar det mig.

Har du ett förnöjsamt sinn,
det är rikedomens din,
det är bättre än pengar och gull.

När jag tänker uppå dig,
röres blodet i mig,
lilla vän, förglöm dock aldrig mig!

Se på stjärnorna de små,
under himmelen den blå,
falla neder till jorden liksom strå.

Förr skall sjöar och strand
blifva torra liksom sand,
förrän jag skall ta' mig någon ann'!

43. Sju år de var förflutna.

Sju år de var förflutna, se'n vi skådade vårt land
och den vackraste flicka, som jag uppnämna kan.
Där stå härliga fjällar under himmelen den blå,
och det grönskar i vår fädernebygd.

Vi seglade en afton för en förliger vind,
se'n kom där ett skepp för en stark bidevind.
Akterut på halfdäck stod en flicka, som var skön,
och hon var ju den däjligaste mö.

Jag skådade den flickan med förtjusande behag,
mina ögon förändrades dag efter dag.
Jag kan henne ej förglömma, om det kostar så mitt lif,
Jag vill se, jag vill äga henne blott.

Så kastade jag mig ibland böljorna de blå,
för att jag om bord uppå skeppet komma må.
Så lyckades det mig uti fallrepstrappan få
och ombord uppå skeppet komma så.

Så hälsade hon mig: »hvarifrån kommer du,
du, som kommer ifrån böljorna och upptages nu?»
»Jag föll ifrån bramrån, när seglen gjordes fast,
och jag föll ibland böljorna med hast.»

Så seglade vi sen uti månaderna ni',
förrän vi äntligen vårt fosterland fick si.
Jag gick till flickans fader, och jag bad mig att få lof
att få äga hans dotter till gemål.

Äntligen han svara mig med dessa ljufva ord:
»är du en redlig sjöman, visst är du henne värd,
och Gud han må välsigna er i alla edra da'r,
och ert bröllop skall firas med stor fröjd.»

44. God afton sköna flicka.

God afton sköna flicka.
Hvad har du i ditt sinn,
hvarför är du så sorgsen,
har du mistat vännen din?

Lägg bort all' sorgsna tankar!
Jag vill förlofva dej,
om du vill bli min lilla vän,
om du vill älska mej.

Nej tack min hjärtans herre.
Jag har en vän så fin,
på honom hafver jag väntat
rätt nu i sju års tid.

På honom vill jag vänta
fast än i sju år till,
om han nu mera lefver,
om han fins mera till.

På honom till att vänta
det lönar icke sig,
ty han är redan döder;
det försäkrar jag dig.

Om han är redan döder
och lagder uppå bår,
då vore jag ju en bedragerska,
om jag tog en annan till vän.

Då tog han af sig handsken
utaf en hand så fin:
se här är gulderingen,
som du själf gifvit mig.

Hon stod och betraktade ringen
och blef så hjärtans glad,
den lilla förtjusta flickan
föll ned till fötterna.

Då tog han henne i famnen
så vackert upp till sig:
min älskade Maria,
en kyss skall väcka dig.

Och den, som sjunger visan
och lägger intet till,
han pliktar tolf riksdaler
och mister vännen sin.

Men den, som sjunger visan
och lägger litet till,
han får ju tolf riksdaler
och kysser hvem han vill.

45. Det var en lördagsafton.

Det var en lördagsafton.
Jag skull' gå till min vän,
jag klappade på dörren
men slapp dock inte in.
Där var så myckna herrar,
och stöflarna de knarra,
och alla ville hafva
just lilla vännen min.

Det tycktes vara herrar
och redelige män,
guldringarna de skänkte
för att få bli dess vän.
Hvad månede jag då tänka,
som intet har att skänka,
till dess min flicka säger:
jag älskar endast dig.

Sen tog jag af mig rocken,
ty jag var ganska varm,
och lade mig att sofva
på flickans mjuka arm.
Den kyssen hon mig gifver,
den kan jag ej beskrifva.
Hvad kärlek, som där finnes,
det kan väl ingen tro.

På mig så vaktar fader,
på mig så vaktar mor,
på mig så vaktar syster
och så min lilla bror.
Men låt dem på mig vakta!
Jag går så tyst och sakta,
jag går så tyst och sakta
till lilla vännen min.

Hvad fröjd har jag af lifvet
i denna usla värld? —
Den enda, som jag älskade,
hon blef mig ej beskärd.
O, sorgbetrykta hjärta,
när upphör du att slå
och brinna för den vännen
du aldrig dock kan få?

46. Det var en lördagsafton.

Det var en lördagsafton,
jeg sad og vænted dig, —
du loved mig at komme vist,
men kom dog ej til mig.

Jeg lagde mig på sængen
og græd så bitterlig,
og hver en gang, at døren gik
jeg tro'de, det var dig.

Hvor kan man plukke roser,
hvor ingen roser gror?
Hvor kan man finde kærlighed,
hvor kærlighed ej bor?

Jeg vilde roser plukke —
jeg plukker ingen fler;
jeg elsked dig så inderlig,
jeg elsker ingen mer.

47. Når skæmtet tar ordet.

Når skæmtet tar ordet vid vänskapens bord
med fingret på glaset, som dofta,
så drick och var glad på vår sorgliga jord!
Man gläder sig aldrig för ofta.
Ty en blomma är glädjen; i dag slår hon ut,
i morgon så vissnar hon redan.
Just nu! när du kan, haf en glädtig minut,
och tänk på den kommande sedan!

48. Krigarn.

Krigarn hvilar sig i mark och skog;
hvilar sig ofta nog.
Klippan är hans hårda hufvudgård,
Sängkamraten är hans goda svärd.

49. Äpplen de hänga.

Äpplen de hänga så högt upp i träden,
när som de mogna, så falla de till jord.
Så går det ock med dig — ja! —
så går det ock med mig — ja!
Så går det med oss alla
till världens sista tid.

Fölken de hafva så mycket på sin tunga.
Bäst vore ju, om hvar' en skötte sitt.
Ty annars får jag gå, — ja! —
Som vattnet i en å — ja!
Med tindrande tårar
i mina ögon blå.

50. Liljan i dalen.

I dalen där växte upp en lilja,
ja en lilja så rosenderöd.
Jag stannade och såg uppå den liljan,
så att tårarna på mina kinder rann.

Hon grät och hon suckade och sörjde,
och hon sporde lilla vännen om tröst:
hvarför har du sårat mitt hjärta,
hvarför har du ängslat mitt bröst?

Hvarför har du mig öfvergifvit?
För det jag så fattig är?
Så må du gå och söka dig en annan,
ja en annan, som rikare är.

Och Lazarus han var ju så fattig,
ja, så fattig att ingen kan tro.
Men han fick dock en så hederlig begrafning,
att änglarna i himmelen de sjöng'.

Låt därför ej rikedom dig locka
ifrån den du af ungdomen har kär,
ty på sistone rikedom förnedras,
men ödmjukhet och kärlek de bestå.

51. O, får jag dig följa.

O, får jag dig följa, skön Anna-Mari,
och gå vid din sida, skön Anna-Mari?
Du rider på gångarn så stolt mig förbi,
men är dock helt ensam, lill' Anna-Mari.

Hvad bryr mig din fader och ägorna hans!
 Hvad bryr mig din släkt i sin rikdom och glans!
 Säg blott, du mig älskar, och min skall du bli,
 gick än du i bomullskjol, lill' Anna-Mari.

52. Kristallen den fina.

Kristallen den fina som solen månd' skina,
 som stjärnorna blänka i skyn!
 Jag känner en flicka i dygden den fina,
 en flicka i denna här byn.
 Min vän, min vän och älskogsblomma,
 ack, om vi kunde tillsammans komma,
 och du vore vännen min,
 och jag allra kärasten din,
 du ädela ros och förgyllande skrin!

Och om du än fore till världenes ända,
 så ropar mitt hjärta till dig,
 till dig, min vän och älskogsblomma.
 Ack, om vi kunde tillsammans komma,
 och du vore vännen min,
 och jag allra kärasten din,
 du ädela ros och förgyllande skrin!

53. Till österland.

Till Österland vill jag fara,
 där bor allra kärestan min
 bortom bärg och djupa dalar,
 alt under så grönan en lind.

Och där vill jag bygga en hydda,
 där marken står ständigt så grön,
 och där träden äro prydda
 med blommor, som dofta så skön.

54. Jungfrurna i rosenlund.

Där gingo två jungfrur i rosenlund,
 de plockade de blader och de blommor.
 Den ena hon var af hjärtat så glad,
 den andra var så sorgsen och bedröfvad.

Den rika till den fattiga sade altså:
 »hur är du nu så sorgsen och bedröfvad?
 Sörjer du far, eller sörjer du mor,
 eller hafver du förlorat din ära?»

»Och inte sörjer jag hvarken far eller mor,
 och Gud har ock bevarat min ära.
 Långt mera sörjer jag den fager ungersven,
 ty vi ha hållit hvarannan så kära.»

»Hvad skall du nu sörja den fager ungersven,
 fast ni ha hållit hvarandra så kära.
 Och vet du: han mig tar, som rikedomar har,
 och låter dig, som fattig är, bortfara.»

Och ungersven han stod nu ett stycke därifrån
 och lyddes, hvad de jungfrurna talte:
 »o, store herre Gud, som uti höjden bor,
 vis' mig hvilkendera jag skall taga!»

Och ungersven han steg nu ett steg längre fram
 och rakte åt den fattiga handen:
 »här hafver du min hand, min ära och min tro,
 här har du ock mitt redeliga hjärta.»

55. Alt under himmelens fäste.

Alt under himmelens fäste
 där sitta stjärnor små.
 Den vännen, som jag älskar,
 den kan jag aldrig få.
 Oh!

Han föll uti mitt tycke,
det rår jag inte för.
Han lofte mig bli trogen
intill sin bleka död.

Oh!

56. Som stjärnan uppå himmelen.

Som stjärnan uppå himmelen så klar
hon längtar till sitt rum,
så längtar jag till dig, min lilla vän,
hvar timme och hvar stund.
Hvar timme är som en månad lång,
hvar månad som ett år.
Så längtar jag till dig, min lilla vän,
fast jag dig aldrig får.

57. Sjömansvisa.

Och far min, salig, han var en skeppare han, han,
han var, besitta, den axelbredaste man, man.
Han gick i tröja, och kalfskinshandskar han hade,
och ganska ofta han vid mitt öra dem lade.

Jag var då pojke och lättmatros uppå skutan,
utkik på toppen, liksom pass-opp i kajutan.
Jag sof på däckbet, och ankartåget var kojens,
och focken täcket, och hufvudgård ankarbojen.

Till sjös får man ju ej vara klen, då det gäller,
och far min var just ej bland de blöta, han håller.
Då stormen hven, så det blåste tvärs genom kroppen,
då föll det gubben just in att se mig på toppen.

På gubbens lynne vardt man just aldrig bedragen.
I soluppgången jag tog mitt märke för dagen:
då jag i trappan och kajutdörrn hörde smällen,
då var jag säker, att daggen föll innan kvällen.

Men sjömansyrket, det fick i botten jag lära,
och främst af alt veta hut, och se'n manövrera,
och säkert är, att jag än i dag därfürutan
ännu ej varit min egen herre på skutan.

Elias Schlstedt.

58. Jag är född vid det gamla Englands kust.

Jag är född vid det gamla Englands kust,
där de stolta skutor går.
Till en sjömansgutt var all min lust
från det jag var sjutton år.
Och den första gång jag gick om bord,
kysste han mig öm och huld.
Och han sade vänligt dessa ord:
»du är alt mitt hjärtas guld.
O, Susanna, gråt icke för din vän,
men var mig alltid huld och tro,
tills jag kommer hem igen!»

Och så talte vi så månet ord,
vi förtalte storm och blåst.
Men en dag han sad: »min vän, jag tror
vi behöfva snart en präst.
Jag skall ta' en tur på två års tid,
men är lyckan med din vän,
kommer jag med rikdom glad härtill,
och vi gå till prästen hän.
O, Susanna, gråt likväl ej för mig!
Jag går till Kalifornien
och gräfver guld åt dig.»

I ett litet hus vid kusten bor
vi som ett kärligt äkta par.
Han kom hem igen, han har hållit ord:
fyra raska barn vi har.
Han går icke mer på resan, nej,
men när stormen tjuger vildt,

han till barmen kärligt trycker mej,
och så säger han så mildt:
»o, Susanna, du är all min fröjd och lust.
Där är ej en man så glad som jag
uppå hela Englands kust.»

59. Sjömansvisa.

Se på de sjömansgossar,
hur raska som de gå,
och alla vackra flickor
de tycka om dem så,
för att de ä' så raska
och ha ett hurtigt mod.
Sitt unga lif de våga
på sjö och saltan flod.
För sjung hopp faderi faderalla lej!
På sjö och saltan flod.

En landtman han plöjer
sin åker och sin äng.
Om natten får han hvila
och sova i sin säng.
Vi unga sjömansgossar,
som uppå böljan gå,
vi få så sällan sova,
men alltid klara stå.

Och denna visan gjorde vi
på resan vi kom hem;
i engelska kanalen
vi låg för bidevind.
Det var ett vackert väder
att roa tiden bort;
så gjorde vi den visan,
och den blef ganska kort.

60. En sjöman i oväder.

En sjöman i oväder
han lider ofta nöd,
han i så våta kläder
får ofta gå till kojs.
Hän tänker på sin flicka:
ack, om hon vore här,
vist skulle hon då värma mig
och torka mina klär;
Sjung fallirallallallej,
och torka mina klär!

En landtman arbetar
på sin åker och sin äng.
När natten tillstundar,
han hvilar i sin säng.
Gud nåde oss, sjöfarare,
alt uppå böljan blå!
Vi få så sällan hvila,
men alltid redo stå.
Sjung fallirallallallej,
men alltid redo stå.

61. Nancy Lee.

Bland alla kvinnor ni få se,
Hej, gossar hej och hi och hoj!
fins maken ej till Nancy Lee.
Hej, gossar hi och hoj!
Hon står på strand och kysser hand,
så fin och rar.
Om hem och gård hon håller vård,
när bort jag far.
Och innerligt hon ber för mig,
sin Jack så kär.
Hej gossar hi och hoj!

En sjömans vif hans klara stjärna är,
vi se mot den, hvarthän det bär.
En sjömans vif hans klara stjärna är.
En sjömans vif hans stjärna är.

Farväl, det dröjer länge än,
Hej gossar hej och hi och hoj!
till dess vi komma hem igen.
Hej gossar hi och hoj!
Men hopp och tro skall ändå bo
i hemmet där.
Hvar dag så trygt, så nått och snygt,
det hemmet är.
Där hälsar Nancy Lee igen:
välkommen vän!
Hej gossar hi och hoj!

En sjömans vif o. s. v.

Ren högbåtsman sin pipa ta'r.
Hej gossar hej och hi och hoj!
Men förr'n vi gå, en skål är kvar:
Hej gossar hi och hoj!
ett långt, långt lif åt älskadt vif,
och se'n låt gå!
Och på vår ban' den falska Ran
vi väl undgå.
Må hvars ens vif så fagert bli
som Nancy Lee!
Hej gossar hi och hej!

En sjömans vif o. s. v.

62. Drängen, som spelade klaver.

En visa vill jag sjunga
och sedan inga fler.
Den handlar om den drängen,
som speglade klaver.

Han speglade så ljufveligt,
han speglade så väl,
han speglade så länge,
tils Herren tog hans själ.

Där kom två hvita dufvor
alt ifrån himlen ner,
men när de for tillbaka,
så var de fälle tre.

Den ena var en ängel,
den andra var så me',
den tredje, det var drängen,
som speglade klaver.

Register.

N:r		Sid.
25	Ack Värmeland, du sköna	17
55	Alt under himmelens fäste	35
22	Bjöd så i Tule	15
61	Bland alla kvinnor ni få se	39
13	Bröder, o slutom förbund	11
5	Den snöiga nord är vårt fädernesland	7
24	Der er et yndigt land	16
6	Det stormande hafvets mäktiga sång	7
46	Det var en lördagsafton, jeg sad	31
45	Det var en lördagsafton. Jag skull' gå	30
37	Djupt i hafvet på demantehällen	24
7	Du gamla, du friska	8
36	Du har diamanter och pärlor	24
10	Dåne liksom åskan, bröder	9
54	Där gingo två jungfrur i rosendelund	35
60	En sjöman i oväder	39
62	En visa vill jag sjunga	40
20	Fra Isse fjorden det bruser	14
29	Framåt, framåt på ljusets bana	20
1	Fri såsom Bottnens brusande bölja	3
40	Glädjens blomster i jordens mull	26
44	God afton sköna flicka	29
9	Hell dig du höga nord	9
26	Hvilar i hvita	18
16	Härliga land	12
39	Hör Anna lill', om det gör dig harm	26

N:r		Sid.
50	I dalen där växte upp en lilja	33
3	I högan nord	4
33	I stugan väfver vännen	22
15	Jag vet ett land	12
58	Jag är född vid det gamla Englands kust	37
19	Ja, vi elsker dette landet	14
30	Kong Christian stod ved høien mast	21
48	Krigarn hvilar sig i mark och skog	32
52	Kristallen den fina	34
23	Kung Karl den unge hjälte	15
35	Lugn hvilar sjön	23
18	Længe var Nordens	13
14	Mandom, mod	11
28	Nu han sväfvade kring	19
47	När skämtet tar ordet	32
27	O, barn af Hellas	18
57	Och far min salig, han var en skeppare han, han	36
11	Och ila vi bort	10
41	Och jungfruen och ungersven	27
38	Och ungmön hon gick sig i fagraste lund	25
51	O, får jag dig följa, skön Anna-Mari	33
8	O, låtom oss svärja	9
42	Se god afton och god kväll	27
59	Se på de sjömansgossar	38
31	Sitter i högen	21
43	Sju år de var förflutna	28
56	Som stjärnan uppå himmelen så klar	36
17	Susar med hvita	13
12	Sångarfanan åter höjes	10
34	Sätt maskinen i gång	23
4	Söner af ett folk, som blödt	5

N:r		Sid.
32	Till tings! Till tings! Budkafveln går . . .	21
53	Till Österland vill jag fara . . .	34
21	Viken, tidens flyktiga minnen . . .	15
2	Vikingasäten, uråldriga lundar . . .	4
49	Äpplen de hänga . . .	32
44		
30	Kong Christian stod ved älstan mast . . .	
38	Kristian på sin älskade . . .	
44	Kristian den store . . .	
47	Kong Karl den niode på sin älskade . . .	
33	Laga Valdemar . . .	
18	Janne von Norden . . .	
11	Manne, som . . .	
12	Ja han ställde . . .	
37	Var skänket . . .	
18	O, barn af Hölle . . .	
36	Och för min skull, han var en skugga . . .	
10	Och du vi . . .	
31	Och jag . . .	
32	Och . . .	
33	O, för jag . . .	
34	O, låtom oss . . .	
35	Se . . .	
36	Se på de . . .	
37	Stäm . . .	
38	Stäm . . .	
39	Stäm . . .	
40	Stäm . . .	
41	Stäm . . .	
42	Stäm . . .	
43	Stäm . . .	
44	Stäm . . .	
45	Stäm . . .	
46	Stäm . . .	
47	Stäm . . .	
48	Stäm . . .	
49	Stäm . . .	
50	Stäm . . .	
51	Stäm . . .	
52	Stäm . . .	
53	Stäm . . .	
54	Stäm . . .	
55	Stäm . . .	
56	Stäm . . .	
57	Stäm . . .	
58	Stäm . . .	
59	Stäm . . .	
60	Stäm . . .	